

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3701/2018
08.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца „Raiffeisn Leasing“ ДОО са седиштем у Београду, против туженог АА из ..., кога заступа Мирослав Данојлић, адвокат из ..., ради испуњења уговора, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж број 438/18 од 08.02.2018. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж број 438/18 од 08.02.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка у износу од 318.200,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П број 772/16 од 13.09.2017. године, првим ставом изреке укинута је решење о извршењу Основног суда у Шапцу Ив број 84/15 од 14.12.2015. године и одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете исплати износ од 3.892.453,95 динара са каматом према законској затезној камати од 11.12.2015. године до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 147.833,00 динара. Другим ставом изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 243.250,00 динара са законском затезном каматом од 01.03.2017. године до исплате док је одбијен захтев за накнаду трошкова парничног поступка до траженог износа од 412.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж број 438/18 од 08.02.2018. године, жалба тужиоца се делимично усваја и пресуда Основног суда у Шапцу П број 772/16 од 13.09.2017. године је преиначена у другом и трећем ставу изреке тако што је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 3.892.453,95 динара, са законском затезном каматом од 11.12.2015. године до исплате у року од 15 дана под претњом извршења, док је одбијен захтев туженог да му

тузилац накнади трошкове парничног поступка у износу од 243.250,00 динара са законском затезном каматом од 13.09.2017. године до исплате. У преосталом делу део одлуке о трошковима парничног поступка је потврђен и жалба је одбијена. Другим ставом изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију позивајући се на одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14). Трошкове поступка је тражио и определио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из члана 408. ЗПП и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 12. ЗПП није ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. ЗПП па не може бити предмет разматрања ревизијског суда.

Према чињеничном стању утврђеном у правноснажно окончаном поступку који је претходио доношењу побијане пресуде тужилац је био у пословном односу са ПД – Друштво за превоз, промет и туризам „Дуга“ ДОО Петловача са којим је закључио 7 Уговора о финансијском лизингу чији предмет су била одређена возила. У уговорима је био утврђен рок отплате, висина месечне рате и саставни део свих уговора су били Општи услови уговора о финансијском лизингу број 12 – 06 и план отплате. Корисник лизинга је био обавезан да потпише записник о примопредаји возила, док је давалац лизинга био у обавези да одмах по прибављању преда копије саобраћајних дозвола, копију полиса обавезног осигурања од аутоодговорности, полисе каско осигурања за сваку годину током трајања уговора као и средства обезбеђења плаћања. Уговори су потписани од стране корисника лизинга и јемца платца, туженог у овој парници. Као јемац платац тужени је навео да је упознат и да прихвата Опште услове који су саставни део уговора. Тужени је као солидарни јемац ради обезбеђења новчаног потраживања из наведених уговора о финансијском лизингу са тужиоцем закључио 7 Уговора о јемству у којима је у члану два наведено да се обавезује према тужиоцу као даваоцу лизинга да ће извршити доспеле обавезе корисника лизинга, у случају да он то сам не учини. Чланом три Уговора о јемству је наведено да тужени преузима јемство као јемац платац и да је обвезник плаћања за потпуно и правноснажно испуњење свих уговорних обавеза корисника лизинга заједно са свим каматама и трошковима поступка опомене, као и да је упознат са Општим условима лизинга који чине саставни део уговора. Чланом четири странке су предвиделе да је тужени као јемац обавезан да тужиоцу као даваоцу лизинга преда средства за обезбеђење и испуњење своје обавезе као јемца и то по једно бланко меницу уз сваки уговор о јемству. Све меничне исправе су потписане од стране јемца, а ради се о бланко соло меницама без протеста на име обезбеђења уредног измирења обавеза, доспелих, ненаплаћених лизинг рата по свим Уговорима о лизингу. Тужени је истовремено овластио тужиоца да у моменту доспећа по сваком Уговору о лизингу може попунити меницу до висине доспелог дуга и то све доспеле неисплаћене лизинг рате и све припадајуће трошкове по наведеном уговору ради њихове наплате на терет издаваоца без посебне сагласности. Како прималац

лизинга није у року измиривао уговорне обавезе, то јест плаћао лизинг рате, једностраном изјавом даваоца лизинга – тужиоца Уговор о лизингу је раскинут дана 29.05.2009. године док су предмети лизинга враћени тужиоцу као даваоцу лизинга који их је уступио трећим лицима.

Предузеће „Дуга“ ДОО Петловача више од 2 године било је у непрекидној блокади, па је на захтев МБС против истог пред Привредним судом у Ваљеву решењем Ст. 306/11 од 10.02.2011. године покренут стечајни поступак. У овом поступку тужилац је пријавио своје потраживање које гласи на име накнаде штете коју је давалац лизинга имао због раскида уговора са примаоцем лизинга и да је његово потраживање у моменту раскида уговора износило 383.684 евра, а да је продајом предмета лизинга и њиховим даљим давањем у лизинг трећим лицима намерио своје потраживање у висини од 265.410 евра, због чега има право на накнаду штете настале непредвиђеним раскидом уговора, које је Закључком суда ушло у лист пријављених и признатих потраживања. Стечајни поступак је окончан усвајањем плана реорганизације по решењу Привредног суда у Ваљеву Ст број 306/11 од 03.02.2012. године и по овом решењу тужилац према „Дуги“ ДОО Петловача као примаоцу лизинга има потраживање од 3.892.453,95 динара. Давалац лизинга је дана 02.02.2015. године издао потврду којом тужилац као поверилац потврђује да је „Дуга“ ДОО Петловача измирила све своје укупне обавезе према повериоцу, сходно правноснажном плану реорганизације који је усвојен решењем Привредног суда у Ваљеву Ст број 306/11 од 03.02.2012. године који је постао правноснажан дана 01.03.2012. године.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, супротно наводима ревизије, другостепени суд је правилно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

Правилан је закључак другостепеног суда да се на спорни однос странака имају применити одредбе члана 1007. став 2. Закона о облигационим односима које су цитиране у другостепеној пресуди, због чега их ревизијски суд не понавља.

Правилан је закључак нижестепених судова, да план реорганизације има снагу извршне исправе за повериоце који су наведени у истом и да сам представља нови уговор између повериоца и стечајног дужника. Законом није предвиђено да исти има дејство и у односу на јемца. Напротив, сама правна природа плана реорганизације као уговора указује да делује међу странкама са проширеним специфичним дејством на друге повериоце стечајног дужника али не и на садужнике стечајног дужника. Дакле, план реорганизације делује и на обезбеђене и необезбеђене повериоце, али само на повериоце стечајног дужника, а не и на друга лица која су садужници као јемци плаци који су у конкретном случају солидарно одговорни са стечајним дужником.

Однос солидарних дужника регулисан је одредбом члана 414. ЗОО као што то правилно закључује и другостепени суд.

Потписивањем Уговора о јемству тужени је прихватио Опште услове лизинга који предвиђају и обавезу накнаде штете јемца платца, па су стога неосновани ревизијски наводи да јемац платац одговара само под условима и роковима који су предвиђени планом реорганизације, а што би у конкретном случају значило да је обавеза туженог престала јер је давалац лизинга издао потврду да нема потраживања према примаоцу лизинга у стечајном поступку. Потписујући уговоре о јемству чији

саставни део су и Општи услови лизинга, који садрже одредбу о обавези јемца платца да накнади сву штету тужени се обавезао да ће накнадити штету чија висина је утврђена у поступку усвајања плана реорганизације. У том поступку утврђено је да је потраживање тужиоца према кориснику лизинга износило 383.684 евра, да је тужилац намирио своје потраживање у износу од 265.410 евра те да преостало потраживање на име штете износи 3.892.453,95 динара, који према Уговору о јемству потражује од туженог.

Неосновани су ревизијски наводи да је потраживање тужиоца застарело у смислу члана 376. став 1. и 2. ЗОО.

Тужилац тужбом тражи испуњење Уговора о јемству а чији предмет уговора је и накнада штете. С тога се на спорни однос странака не примењују одредбе члана 376. став 1. и 2. ЗОО којим је прописано да штета застарева у року од 3 године од дана сазнања за штету и учиниоца (субјективни рок), односно рок од 5 година од дана настанка штете (објективни рок), већ општи рок застарелости потраживања из члана 371. ЗОО од 10 година.

Штета коју тужилац трпи супротно ревизијским наводима није настала даном раскида уговора 29.05.2009. године, већ даном доношења плана реорганизације у стечајном поступку којим је утврђена висина штете коју је као своју уговорну обавезу дужан да надокнади тужени а то је 03.02.2012. године. С обзиром на датум подношења тужбе у овом поступку 11.12.2015. године потраживање тужиоца није застарело, као што се то ревизијом неосновано указује.

На основу изложеног, како се ни осталим наводима ревизије правилност и законитост побијане другостепене пресуде не доводи у сумњу Врховни касациони суд је одбио као неосновану ревизију туженог и одлучио као у изреци пресуде применом члана 414. став 1. ЗПП.

Одлуку о трошковима поступка донета је применом чл. 165. став 2. у вези са чл. 154. став 1. ЗПП према постигнутом успеху ревидента у ревизијском поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић